

Nikša Vojvoda *

**PRIKAZ KONFERENCIJE
„TENDENCIJE I PERSPEKTIVE
PREKRŠAJNOG PRAVA“
Zagreb, 30.–31. ožujka 2022. ****

U organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 30. i 31. ožujka 2022. godine u sveučilišnoj vijećnici održana je međunarodna konferencija „Tendencije i perspektive prekršajnog prava“, organizirana u okviru uspostavnog istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost „Hrvatsko prekršajno pravo u europskom kontekstu – izazovi i perspektive“¹ voditelja izv. prof. dr. sc. Marina Bonačića. Sudionici konferencije bili su sveučilišni nastavnici, suci, državni odvjetnici, odvjetnici, policijski službenici i ostali zainteresirani za nove tendencije u području prekršajnog prava. Konferencija se održala u hibridnom obliku te su je sudionici, osim sudjelovanjem uživo, pratili i putem *online*-platforme.

Na konferenciji je predstavljen projekt, uz sudjelovanje njegovih članova, te su održana izlaganja o nizu aktualnih pitanja prekršajnog prava, pri čemu je bio uključen i komparativnopravni aspekt.

Uvodne riječi održali su **prof. dr. sc. Ivan Koprić**, dekan Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, **Vedrana Šimundža-Nikolić**, pomoćnica ministra u Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, **Gordana Korotaj**, zamjenica predsjednika Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, te **izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić**, voditelj projekta.

* Nikša Vojvoda, mag. iur, asistent u statusu doktoranda na uspostavnom istraživačkom projektu Hrvatske zaklade za znanost „Hrvatsko prekršajno pravo u europskom kontekstu – izazovi i perspektive“ (UIP-2020-02-6482) na Katedri za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; niksa.vojvoda@pravo.hr; ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6640-9763>

** Ovaj je rad sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost projektom Hrvatsko prekršajno pravo u europskom kontekstu – izazovi i perspektive (UIP-2020-02-6482).

¹ Više o projektu: <https://www.pravo.unizg.hr/preprahr>.

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA

Nakon uvodnih riječi **izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić** s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu predstavio je projekt u okviru kojega je konferencija organizirana. Najprije je izložio opće podatke o projektu, koji traje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2026., a zatim predstavio članice i članove istraživačke grupe. Istaknuo je kako su ciljevi projekta istražiti način transponiranja procesnih direktiva EU-a u hrvatski prekršajni postupak u zakonodavstvu i praksi, istražiti opće institute prekršajnog prava i prava tržišnog natjecanja u zakonodavstvu i praksi te njihov povijesni razvoj, istražiti odabrane prekršajne i upravno-kaznene mjere u zakonodavstvu i praksi, s naglaskom na prekršajnopravnu zaštitu posebnih skupina, prijaviti projektne prijedloge na druge izvore financiranja te usavršavanje članova tima. Osvrnuvši se na metodologiju istraživanja, primijetio je kako bi ono obuhvatilo teorijsku, normativnu i poredbenopravnu analizu, empirijsko istraživanje te sintezu. Zatim je izložio istraživačke ciljeve koji se planiraju postići u predstojećim projektnim razdobljima. Naposljetku je **Nikša Vojvoda**, asistent u statusu doktoranda na projektu, predstavio planirane diseminacijske aktivnosti u okviru projekta, kao i svoj istraživački boravak na Institutu za kriminalitet, sigurnost i pravo *Max Planck* u Freiburgu (*Max-Planck-Institut zur Erforschung von Kriminalität, Sicherheit und Recht*).

Konferencija se nastavila nizom izlaganja u kojima su članovi istraživačkog tima predstavili čime će se baviti u okviru projekta. O transponiranju procesnih direktiva Europske unije u hrvatski prekršajni postupak u zakonodavstvu i praksi govorili su **izv. prof. dr. sc. Zoran Burić** s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, **doc. dr. sc. Ivana Radić** i **doc. dr. sc. Marija Pleić** s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, **izv. prof. dr. sc. Igor Martinović** s Katedre za kazneno postupovno pravo s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci te **dr. sc. Hrvoje Filipović** s Visoke policijske škole u Zagrebu. Profesor Burić kazao je da će se u drugom projektnom razdoblju baviti pravom na branitelja u prekršajnom postupku, o čemu će zajedno s dr. sc. Hrvojem Filipovićem napisati rad. U trećem razdoblju napisat će rad o dokazivanju u prekršajnom postupku, a u petom će s dr. sc. Filipovićem istraživati prava žrtava u prekršajnom postupku. Docentica Radić istaknula je kako će s izv. prof. dr. sc. Igorom Martinovićem u drugom projektnom razdoblju napisati rad o pravu na pravnu pomoć u prekršajnom postupku. Naglasila je kako je s tim u vezi relevantna Direktiva (EU) 2016/1919 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga, čiji je cilj osigurati učinkovito ostvarivanje prava na pristup branitelju. Profesorica Pleić predstavila je

istraživačke teme kojima će se baviti u nadolazećim razdobljima. U drugom će razdoblju napisati rad o pravu na informaciju u prekršajnom postupku, zajedno s izv. prof. dr. sc. Antom Novokmetom, a u trećem o oduzimanju slobode u prekršajnom postupku, gdje će se osvrnuti na procesnopravni i penitencijarni aspekt: zadržavanje kao najtežu mjeru procesne prisile i izvršavanje kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku. U petom razdoblju planira, u koautorstvu s izv. prof. dr. sc. Marinom Bonačićem, napisati rad o pravu na konfrontaciju u prekršajnom postupku. Profesor Martinović ponovio je kako će s doc. dr. sc. Ivanom Radić pisati rad o pravnoj pomoći u prekršajnom postupku. Kazao je i kako će se u petom projektnom razdoblju, zajedno s izv. prof. dr. sc. Antom Novokmetom, baviti pretpostavkom nedužnosti u prekršajnom postupku. Dr. sc. Filipović najavio je da će se u trećem projektnom razdoblju, zajedno s izv. prof. dr. sc. Martom Dragičević Prtenjačom, baviti prekršajima protiv javnog reda i mira, o čemu će zajedno napisati znanstveni rad. Kao razlog istraživanja naveo je kako su prekršaji protiv javnog reda i mira određeni istoimenim zakonom iz 1977. godine, koji je dva puta (1990. i 1994. godine) zanemarivo mijenjan, pa predstavljaju pravi relikv prošlosti. Rekao je kako su to jedni od najtežih prekršaja, uz one iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Osim toga često se pojavljuju u praksi te su zbog toga i odabrani za predmet istraživanja.

O općim institutima prekršajnog prava i prava tržišnog natjecanja u zakonodavstvu i praksi te njihovu povijesnom razvoju govorili su **izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet**, **izv. prof. dr. sc. Barbara Herceg Pakšić** s Katedre kaznenopravnih znanosti, **doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko** s Katedre upravnog prava Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i **izv. prof. dr. sc. Dunja Milotić** s Katedre za povijest hrvatskog prava i države Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Profesor Novokmet predstavio je plan istraživanja o pravu na obavijest u prekršajnom postupku, čime će se zajedno s doc. dr. sc. Marijom Pleić baviti u drugom projektnom razdoblju. Također, istaknuo je kako u trećem razdoblju planira napisati rad o ubrzanim procedurama u prekršajnom postupku, a u petom o pretpostavci nedužnosti u prekršajnom postupku s izv. prof. dr. sc. Igorom Martinovićem. Profesorica Herceg Pakšić navela je istraživačka pitanja kojima se bavila tijekom dosadašnjeg projektnog razdoblja – prikladnost i prihvatljivost koncepta krivnje u prekršajnom pravu, o čemu je napisala rad koji je predan na objavu, kao i pitanja kojima se namjerava baviti u budućim projektnim razdobljima – pozicija nasilja u obitelji u prekršajnom pravu te vrste, obilježja i učestalost carinskih prekršaja. Docentica **Đanić Čeko** naglasila je neke od upravnopravnih aspekata prekršajnog prava, posebno kako je riječ o znanstveno nedovoljno istraženu području, čime će se zato i baviti u okviru projekta. Profesorica Milotić, članica istraživačke skupine koja se bavi pravno-povijesnim područjem, ukratko je izložila povije-

sni razvoj prekršajnog prava na hrvatskim područjima od 1852. do 1991. Za vrijeme trajanja projekta o povijesnom razvoju prekršajnog prava napisat će nekoliko radova.

Prekršaji i upravno-kaznene mjere u zakonodavstvu i praksi, s naglaskom na prekršajno-pravnu zaštitu posebnih skupina, tema su o kojoj su govorili **izv. prof. dr. sc. Sunčana Roksandić** s Katedre za kazneno pravo, **doc. dr. sc. Ivana Kanceljak** s Katedre za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i **doc. dr. sc. Ivan Vukušić** s Katedre za kazneno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. U zajedničkom su predavanju kazali kako je uređenje prekršajno-pravne zaštite potrošača fragmentirano i kao jedan od ciljeva istraživanja naveli zajednička načela prekršajnopravne zaštite potrošača. Podsjetili su kako se njihova zaštita ostvaruje u parničnom, upravnom i prekršajnom postupku i istaknuli kako se čini zanimljivim istražiti koje su najčešće povrede potrošačkih prava sankcionirane kroz prekršaje, kao i komparativno proučiti sankcije usmjerene na zaštitu potrošača. Između ostaloga, objasnili su trend da se punitivni odgovor na neko ponašanje zamjenjuje rehabilitativnim, no i naglasili kako je važno da neko ponašanje ne bude prenormirano. Govoreći o prekršajnopravnoj zaštiti pacijenata, profesorica **Roksandić** i docent **Vukušić** rekli su kako namjeravaju analizirati odredbe Zakona o zaštiti prava pacijenata, odredbe koje reguliraju Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata, načelo zaštite prava pacijenata, načelo humanosti zaštite prava pacijenata, načelo dostupnosti zaštite prava pacijenata, te proučiti kako su spomenuti propisi usklađeni s tim načelima.

IZLAGANJA

Prvi je dan završio trima izlaganjima i raspravom koju je moderirala **prof. dr. sc. Zlata Đurđević**, predstojnica Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prvo je predavanje *Glavne tendencije razvoja hrvatskog prekršajnog sustava* održao **prof. dr. sc. Ivo Josipović**, profesor emeritus s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Profesor Josipović središnji je dio predavanja posvetio načelu *ne bis in idem*. Naglasio je važnost presude *Maresti v. Hrvatska* te iznio svoje shvaćanje da pogrešnost te presude proizlazi iz toga što nije prepoznat idealni stjecaj prekršaja i kaznenog djela te je pogrešno zaključeno kako je odluka u prekršajnom postupku *res iudicata* u odnosu na kazneni postupak. Kao prevrat u odnosu na prijašnju praksu istaknuo je presudu *A. i B. v. Norveška*, kojom Europski sud za ljudska prava odustaje od standarda iz presude *Maresti* i pod određenim pretpostavkama dopušta usporedne i konsekutivne „administrativne“ i „prave“ kaznene postupke. Ipak, i u toj novijoj presudi pri-

mijetio je manjkavosti u argumentaciji jer smatra da ona ima iste nedostatke poput presude *Maresti*, ali s različitim rezultatima. Analizirajući česte promjene standarda u judikaturi Europskog suda za ljudska prava u odnosu na načelo *ne bis in idem*, zaključio je sljedećim Preradovićevim stihovima: „Sunce žarko sjeda i skoro će sjest; stalna na tom svijetu samo mijena jest“. Potom je bivša sutkinja Europskog suda za ljudska prava i profesorica na Katedri za kazneno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Ksenija Turković** održala predavanje pod naslovom *Ne bis in idem u praksi Europskog suda za ljudska prava*. U svojem se izlaganju osvrnula na praksu Suda o navedenom načelu, posebno o pitanjima što znači *idem*, a što *bis*, te je podsjetila na relevantne starije presude Suda i govorila o pravnim standardima u recentnoj praksi. Govorila je i o tome kako se praksa Suda razvija kroz vrijeme, što je posebno aktualno u vezi sa spomenutim načelom. Izložila je i argumente Suda u nizu recentnih presuda u predmetima protiv Republike Hrvatske koje se odnose na pitanje *ne bis in idem*. Naposljetku je sudac Visokog prekršajnog suda **Tomislav Tomašević** održao predavanje *Implementacija standarda Europskog suda za ljudska prava u sudskoj praksi Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske*. Kazao je da su standardi Europskog suda za ljudska prava u prekršajno zakonodavstvo prvi put implementirani nakon presuda *Maresti* i *Tomasović* te kako je poduzet niz mjera kako bi se spriječila povreda načela *ne bis in idem*, poput izmjena prekršajnog i kaznenog zakonodavstva te usklađivanja prekršajnog zakonodavstva s kaznenim. Preklapanje prekršaja s obilježjima pojedinih kaznenih djela i preklapanje upravnih mjera i prekršaja vidi kao problem u pogledu povrede načela *ne bis in idem* u prekršajnom postupku. Analizirao je presude Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava u kojima se pojavilo pitanje klasifikacije upravnih mjera koje se, prema kriterijima *Engel*, katkada mogu smatrati sankcijama. Nakon triju izlaganja uslijedila je duga rasprava te su izlagači odgovarali na brojna pitanja zainteresirane publike, posebno o nekim predmetima protiv Republike Hrvatske u kojima je Sud odlučivao o povredi tog načela.

Drugi dan konferencije, 31. ožujka 2022., započeo je izlaganjem *Zakonodavne aktivnosti u području prekršajnog prava* pomoćnice ministra pravosuđa i uprave **Vedrane Šimundže-Nikolić**. Naglasak je stavila na zakonodavne intervencije koje se planiraju zbog skorog uvođenja eura kao službene valute u Republiku Hrvatsku. Brojne će se naime prekršajnopravne odredbe morati na odgovarajući način revidirati nakon što Hrvatska postane članicom eurozone. Nakon toga **izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić** održao je izlaganje *Direktive Europske unije o procesnim pravima u kaznenom postupku i hrvatski prekršajni postupak*. Izlaganje je otpočeo s navođenjem dvaju izvora europeizacije prekršajnog prava: 1) odredbe Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te judikature Europskog suda za ljudska prava i 2) pra-

vo Europske unije (u prvom redu procesnih direktiva o pravima u kaznenom postupku) te judikature Europskog suda pravde. Istaknuo je kako se prvi val europeizacije zbilo nakon presuda *Maresti v. Hrvatska* i *Tomasović v. Hrvatska* o povredi načela *ne bis in idem*. U tom kontekstu objasnio je kriterije *Engel*, prema kojima se mnogi prekršajni postupci mogu smatrati kaznenima te se na njih trebaju primjenjivati standardi kaznenog prava. Rekao je kako se drugi val europeizacije odnosi na transponiranje direktiva o procesnim pravima osumnjičenika i okrivljenika te o pravima žrtava u kaznenom postupku. Direktivama se uređuje pravo na tumačenje i prevođenje, pravo na informiranje, pravo na pristup odvjetniku, pravo na obavješćivanje treće strane, jačanje određenih vidova pretpostavke nedužnosti i pravo sudjelovati, postupovna jamstva za djetu, pravna pomoć te uspostava minimalnih standarda za žrtve. Na kraju je objasnio kako Prekršajni zakon sadrži odredbe usklađene samo sa sljedećim aktima Unije: Direktivom 2010/64 o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenom postupku i Direktivom 2012/13 o pravu na informaciju u kaznenom postupku, ali i odredbom o podrednoj primjeni odredaba Zakona o kaznenom postupku. Stoga se postavlja pitanje kako se u prekršajnom postupku primjenjuju odredbe drugih direktiva, a umjesto zaključka kazao je da se u okviru projekta planira napisati niz radova u kojima će se istražiti način na koji su procesne direktive transponirane u prekršajni postupak. Na kraju ovog bloka **prof. dr. sc. Ana Pavlovska-Daneva** s Pravnog fakulteta *Iustinianus Primus* u Skoplju u predavanju *Novine prekršajnog prava u makedonskom pravnom sustavu* izložila je izazove s kojima se susreće makedonski prekršajnopравни sustav, recentne izmjene prekršajnog zakonodavstva te neke slučajeve iz prakse Europskog suda za ljudska prava koji su zainteresirali stručnu i znanstvenu javnost Sjeverne Makedonije. Nakon triju izlaganja uslijedila je rasprava kojom je moderirao izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić.

Potom je **izv. prof. dr. sc. Barbara Herceg Pakšić** održala izlaganje *Pogled u prekršajno pravo Republike Hrvatske kroz prizmu instituta krivnje*. Nakon što je na početku govorila o pripadnosti prekršajnog prava kaznenom pravu, analizirajući neka poredbenopravna rješenja, primijetila je kako je prekršajno pravo u Austriji i Švicarskoj etablirano kao dio upravno-kaznenog prava, u Poljskoj kao dio kvazikaznenog prava, u Italiji i Portugalu kao zasebno (ojačano) pravo o prekršajima, u Njemačkog kao dio kaznenog prava itd. Kazala je kako prema kaznenoj koncepciji postoji kvantitativna razlika prekršaja spram kaznenih djela te kako prekršajno pravo udovoljava temeljnim postulatima kaznenog prava. Napomenula je i kako je opći dio Prekršajnog zakona sastavljen po uzoru na Kazneni zakon iz 1997. U drugom je dijelu svojeg izlaganja govorila o subjektivnoj i objektivnoj odgovornosti i načelu krivnje u prekršajnom pravu. Podsjetila je na načelo krivnje iz Prekršajnog zakona, prema kojem nitko ne može biti kažnjen niti se prema njemu može

primijeniti druga prekršajnoppravna sankcija ako nije kriv za počinjeni prekršaj (čl. 4.). Napokon, govorila je o oblicima krivnje u prekršajnom pravu i nekim komparativnim rješenjima te je kazala kako bi valjalo razmotriti uvođenje instituta prekršajnopravne isprike po uzoru na kaznenopravnu ispriku. Uslijedilo je izlaganje *Prekršajnopravni sistem Republike Srbije* **Ivane Radisavljević** s Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Na samom početku upozorila je da je Srbija zadržala podjelu kaznenih delikata na kaznena djela, prekršaje i privredne prijestupe te na nepostojanje dogmatskih, ali i kriminalno-političkih razloga za takvo opredjeljenje zakonodavca. Drugi dio izlaganja posvetila je specifičnostima materijalnog prekršajnog prava. Posebno se osvrnula na određenje općeg pojma prekršaja, koji je usporedila s općim pojmom kaznenog djela, te je prikazala određene sličnosti i razlike u njihovu zakonskom određenju. Govorila je i o odgovornosti pravne osobe za prekršaje naglašavajući da u doktrini ne postoji suglasnost o tome je li ona po svojoj pravnoj prirodi objektivna ili subjektivna. Posljednji, treći dio izlaganja iskoristila je da upozori na određene specifičnosti prekršajnog postupka, posebno na problem dvostrukog (istovremenog ili uzastopnog) vođenja kaznenog i prekršajnog postupka, a u kontekstu zabrane dvostruke kažnjivosti (*ne bis in idem*). Posljednje predavanje u ovom bloku, naslova *Propitkivanje opravdanosti upravno-sudske zaštite u okviru jednostupanjskog sudovanja za područje tržišnog natjecanja*, održala je **doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko**. U svojem se izlaganju prvo osvrnula na jednostupanjski upravni spor u nadležnosti Visokog upravnog suda u predmetima iz područja zaštite tržišnog natjecanja. Ti su predmeti iz nadležnosti prvostupanjskih upravnih sudova izuzeti 2010. te su 2013. dodijeljeni u nadležnost hijerarhijski više sudske instance, kazala je. Istaknula je kako je takvo širenje sudske nadležnosti moguće temeljiti samo na odredbama posebnih zakona te kako u slučajevima prvostupanjske nadležnosti Visokog upravnog suda postoje značajne razlike u pogledu pravne prirode sporova za koje je propisana takva nadležnost u odnosu na prvostupanjske upravne sudove. Kao važna istaknula je sljedeća pitanja: koji su propisani razlozi za širenje, je li takav oblik pravne zaštite opravdan, u čemu je posebnost odabranog upravnog područja zbog kojeg je pravna zaštita osigurana u takvu obliku te može li se očekivati da će doći do proširenja područja u kojima se propisuje jednostupanjska nadležnost Visokog upravnog suda. U nastavku je objasnila upravni postupak koji se u području tržišnog natjecanja vodi pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja te je navela još neke specifičnosti upravno-sudske zaštite u tom području.

Zadnja serija predavanja na konferenciji započela je predavanjem *Odluke Ustavnog sodišča Republike Slovenije koje su oblikovale slovensko prekršajno pravo*, a održao ga je **prof. dr. sc. Anže Erbežnik** iz Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta te profesor na Europskom pravnom fakultetu Novog sveučilišta u Novoj Gorici. U vezi s tim

najprije je predstavio osnove slovenskog prekršajnog prava (Zakon o prekrških – ZP-1) i nastavio s prikazom nekoliko mjerodavnih odluka slovenskog Ustavnog suda koje su utjecale na razvoj slovenskog prekršajnog prava. Govorio je npr. o odlomcima u vezi sa statusom prekršajnog suca, subjektivnoj odgovornosti s presumpcijama, oduzimanjem imovine u okviru prekršajnog prava, privilegijem protiv samooptuživanja u prekršajnom pravu itd. Te i druge odluke pokazuju ustavnopravnu važnost prekršajnog prava, što je, s obzirom na velik broj prekršajnih predmeta, činjenica koja je ponekad zanemarena. Zatim je **dr. sc. Hrvoje Filipović** s Visoke policijske škole u Zagrebu u predavanju *Primjena oportuniteta od strane policije kao ovlaštenog tužitelja i pregovaranje i sporazumijevanje prije pokretanja prekršajnog progona*, među ostalim, objasnio načelo oportuniteta, bezuvjetni i uvjetni oportunitet te neke pojedinosti u vezi s pregovaranjem, sporazumijevanjem, beznačajnim prekršajima i upozorenjem. Izložio je i statistiku za razdoblje 2013.–2020. o primjeni navedenih instituta. Zaključno je kazao kako je preporuka da se svakako donese podzakonski akt za oportunitet te pregovaranje i sporazumijevanje. Posljednje predavanje na konferenciji održao je **Nedžad Smailagić**, doktorand na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, naslovljeno *Uređenje prekršajnog pravnog sistema Bosne i Hercegovine s posebnim osvrtom na procesne implikacije (ne)razgraničavanja kažnjivih djela*. U predavanju je naglasak stavljen na specifičnosti uređenja sustava prekršajnog prava koje proizlaze iz složenog ustavno-pravnog uređenja BiH, a ogledaju se u paralelno podijeljenoj nadležnosti u propisivanju materije općeg dijela prekršajnog prava. U tom smislu autor je izdvojio fragmentiranost i neujednačenost kao temeljne karakteristike općeg dijela prekršajnog prava zbog postojanja značajnih razlika u zakonskom uređenju pojma prekršaja, kataloga prekršajnih sankcija, ali i kataloga prekršaja. U drugom su dijelu izložene procesnopravne implikacije presude ESLJP-a u predmetu *Muslija protiv BiH*, koji se odnosio na primjenu pravila *ne bis in idem* u kontekstu radnje kojom su ostvarena obilježja kaznenog djela i prekršaja.